

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Dariusz Świecki (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w sprawie **D. A. i in.**,
oskarżonych z art. 254 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 30 października 2013 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w W.,
z dnia 24 września 2013 r., sygn. akt II K [...],
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 września 2013 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w W. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy D. A. i innych (łącznie 88 oskarżonych) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że wobec spełnienia przesłanek do wyłączenia sędziów orzekających w pionie karnym Sądu Rejonowego w W. 10 spraw dotyczących tożsamego przedmiotowo zdarzenia z dnia 2 września 2008 roku

pozostało bez wyznaczonego sędziego referenta i w tej sytuacji w sprawach tych musieliby orzekać sędziowie z pionu cywilnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić trzeba, że instytucja przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu stanowi istotne odstępstwo od ogólnej zasady właściwości miejscowej sądu i jako instytucja zupełnie wyjątkowa nie może być nadużywana, a także nie podlega wykładni rozszerzającej. Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że instytucja przewidziana w art. 37 k.p.k. nie może, co do zasady, zastępować przekazania sprawy przez sąd wyższego rzędu z powodu wyłączenia sędziów, o którym mowa w art. 43 k.p.k.

W rozpoznawanej sprawie – jak wynika z uzasadnienia wniosku – Sąd Rejonowy w W. przyczynę zagrożenia dobra wymiaru sprawiedliwości upatruje w braku doświadczenia sędziów orzekających w pionie cywilnym tego Sądu w „rozpoznawaniu spraw tego typu”. Zauważyć jednak trzeba, że tylko niektórzy sędziowie Sądu Rejonowego w W. złożyli żądanie wyłączenia, o którym mowa w art. 41 § 1 k.p.k. Procedura rozpoznania takich żądań została przeprowadzona w Wydziale V Sądu Rejonowego w W. i zostały one uwzględnione na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. (*t. XLI, k. 8150*).

Natomiast nie wszyscy sędziowie z wydziałów karnych zostali w tym trybie wyłączeni od rozpoznania tej sprawy, skoro – jak wynika z uzasadnienia wystąpienia o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu – w pionie karnym orzeka 32 sędziów. W wypadku więc pozostałych sędziów nie doszło do ich wyłączenia w tej sprawie, co w takim stanie procesowym oznacza, że mogą przystąpić do jej rozpoznania.

W związku z tym trzeba stwierdzić, że w sytuacji, gdy podstawę wyłączenia sędziego stanowi art. 41 § 1 k.p.k. – z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przekazanie – to każdy z 32 sędziów orzekających w pionie karnym Sądu Rejonowego w W. powinien złożyć żądanie wyłączenia od udziału w tej sprawie, chyba że sędzia podlega wyłączeniu z mocy prawa (art. 40 § 1

pkt 7 k.p.k.). Dopiero gdyby na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. od rozpoznania tej sprawy zostali wyłączeni sędziowie orzekający w pionie karnym, to zachodziłaby konieczność jej rozpoznania przez sędziów orzekających w innych wydziałach. Wtedy mogą stać się aktualne argumenty przedstawione przez Sąd występujący z niniejszym wnioskiem co do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Jednak obecny stan procesowy wyłączenia sędziów z pionu karnego od orzekania w tej sprawie czyni przedwczesnym rozważenia na temat zastosowania art. 37 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.